

СТАНОВИЩЕ

от д-р Гургана Кирилова Дачева – професор в СУ „Св. Климент Охридски“

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“
на СУ „Св. Климент Охридски“

по: област на висше образование област 2. Хуманитарни науки, професионално направление
2.1. Филология (Български език – Морфология)

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 64/30.07.2024 г. за нуждите на катедра „Български език“ към Факултета по славянски филологии, като единствен кандидат участва Ласка Ангелова Ласкова.

Ласка Ласкова е завършила през 2002 г. висше образование в ОКС „бакалавър“ специалност Българска филология и магистърска степен по лингвистика през 2003 г. във Факултета по славянски филологии на СУ „Св. Климент Охридски“. В периода 2006-2010 г. Ласка Ласкова е редовен докторант в Катедрата по български език и става доктор по филология през 2010 г. От 2007 до 2009 г. е хоноруван асистент в СУ, а от 2010 е назначена за асистент, а от 2011 г. е главен асистент в Катедрата по български език. От 2012 до 2018 г. е лектор по български език, литература и култура в Болонския университет.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

В конкурса за доцент Ласка Ласкова се представя с хабилитационен труд (издадена монография) на тема „Предложните изрази в българския език. Деадвербиални комитативни предложни изрази“, монографията „Времената в изречения с ментални предикати. Предикати за перцепция и 20 публикации с различна проблематика, повечето свързани с темата на хабилитационния труд и монографията. Всички те показват траен интерес към избраните теми, както и постоянство в разработването на проблематиката. Ласка Ласкова взема активно участие в различни научни форуми (национални и международни).

Трудът на Ласка Ласкова на тема „**Предложните изрази в българския език. Деадвербиални комитативни предложни изрази**“ представлява интерес лингвистите, тъй като разглежда поставения проблем от съвременна гледна точка. Хабилитационният труд е в обем от 374 с., като за пръв път се прави пълно описание на деадвербиалните комитативни предложни изрази в българския език. Трудът се състои от въведение, шест глави, заключение, четири приложения и библиография. Има и една страница с легенда на използваните знаци и

съкращения. Първа глава прави преглед на изследванията в българската лингвистика по въпроса за предложните изрази, който е изчерпателен и задълбочен. Втора глава се интересува от предложните изрази и подчинителното отношение, като са прегледани дескриптивните, генеративните и нормативните граматика на българския език. Трета глава се отнася до дуалистичния характер на предложните единици, като тук се обръща внимание на същността и функциите на предложните единици. Четвърта глава се занимава със структурата на предложните изрази и са описани някои от основните модели. Пета глава е свързана с класификационните предложни изрази (адюнкт, модификатор, квантификатор, дискурсен и информационен маркер, юнктори и др. В шеста глава са разгледани подробно деадвербиалните комитативни предложни изрази (анблок с, барабар с, ведно с вкупом с и т.н.). Заключението съдържа направените от Ласка Ласкова изводи, които имат теоретичен и приложнопрактически характер. Библиографията съдържа богата, изчерпателна и подробна информация за публикациите, свързани с темата, като е използвана по предназначение.

Сред научните приноси на Ласка Ласкова можем да споменем няколко, които и тя сама е открила. Определен е набор от основни диагностични тестове за определяне на степента на лексикализация на биграми и триграми със структура Adv p и p N p: честотност, десемантизация (семантично отдалечаване), конструктивна обусловеност на значението, морфологична вариативност, вариативност на препозитивния и/или постпозитивния предлог, различни видове трансформации на ПИ или техните фрази. Въз основа на честотния метод, приложен върху данни от корпус с интернет реч, и на метода на експертната оценка са идентифицирани членовете на класа на предложните изрази, характеризирани като размито множество. Очертани са основните еволюционни сценарии и фактори, които способстват за предложизацията на определени конструкции. Подробно се обръща внимание на ПИ с юнкторна функция, които въвеждат класически топик или тематична рамка, и се предлага обяснение за механизма на тяхната поява. За пръв път се проследява етимологията на ПИ, чиято структура се отклонява от общия модел – *в качеството си на, от гледна точка на, вследствие на, предвид на благодарение на, с цел*. В рамките на хабилитационния труд „Предложните изрази в българския език“ се предлага също нов подход при дефинирането на релационните съществителни; за пръв път се прави съпоставка на подходите при моделирането на подчинителната предложна връзка.

Научните приноси на Ласка Ласкова са сериозни и безспорни. Кандидатката за доцент съвестно и задълбочено е изследвала избраната от нея проблематика, като е показала своя

професионализъм и интерес към темата. Приложената справка за минималните национални изисквания отговаря на ЗРАСРБ и Правилника за приложението му. Цитиранията на различни публикации на Ласка Ласкова показва авторитетността на изследванията ѝ.

3. Критични забележки и препоръки

Нямам критични забележки и препоръки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Идеите и научните приноси, реализирани в публикациите и хабилитационния труд на Ласка Ласкова, единствен кандидат в конкурса за доцент по 2.1. Филология (Български език – Морфология), ДВ, бр. 64/30.07.2024 г., сериозните ѝ научни и професионални качества, справката за националните минимални изисквания за „доцент“ ми дават основание убедено да подкрепя избора на Ласка Ласкова в конкурса за доцент и смятам, че представените материали отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, на Правилника за прилагането му и на Правилника на СУ „Св. Климент Охридски“. Ще гласувам убедено за избора на Ласка Ласкова за доцент по 2.1. Филология (Български език – Морфология). Смятам, че подбраните от Ласка Ласкова научни публикации за конкурса представят нея самата, Катедрата по български език, Факултета по славянски филологии и СУ „Св. Климент Охридски“ достойно и авторитетно.

9.12.2024 г

Проф. д-р Гергана Дачева